

Tarnów i Nowy Sącz z największym potencjałem dla inwestycji z sektora BPO/SSC/IT/R&D

Raport Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL) pn. *Potencjał miast średnich w Polsce dla lokalizacji inwestycji BPO/SSC/IT/R&D* zawiera ocenę potencjału dla lokalizacji inwestycji z sektora nowoczesnych usług biznesowych w wybranych 35 polskich średnich miastach, w których swoje siedziby lub wydziały posiadają Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe. Miasta z Małopolski ujęte w badaniu to: Tarnów, Oświęcim, Nowy Targ i Nowy Sącz.

Sektor BPO/SSC/IT/R&D w średnich miastach

Łącznie blisko 5 tys. osób zatrudnia sektor BPO/SSC/IT/R&D w 35 analizowanych miastach. Stanowi to niespełna 2% ogółu zatrudnionych w sektorze nowoczesnych usług biznesowych w Polsce. W 17 z nich funkcjonuje również 47 centrów usług, z czego większość to polskie podmioty.

- Liczba **centrów usług dla biznesu** powstałych w analizowanych miastach od początku 2016 r. stanowi około **30% ogółu funkcjonujących obecnie jednostek**. To zdecydowanie więcej niż w skali kraju, gdzie ten odsetek wynosi niespełna 18%. Jak wskazują autorzy, może to być pozytywnym sygnałem dla średnich miast średnich, świadczącym o gotowości inwestorów do lokowania w nich swoich centrów usług pod warunkiem zapewnienia dobrego klimatu do prowadzenia działalności.
- **Zapytania inwestycyjne** ze strony firm sektora nowoczesnych usług biznesowych trafiły, w perspektywie ostatnich kilku lat, **do 1/3 badanych miast**. W większości (7 na 12 miast) były to ośrodki posiadające co najmniej 100 tys. mieszkańców.
- Przedsiębiorcy w większości kierowali swoje zapytania bezpośrednio, a nie za pośrednictwem PAliH czy regionalnych COI. Niestety zdecydowana większość robiących rekonesans firm nie zdecydowała się ostatecznie na inwestycję.
- **40% analizowanych miast deklaruje zainteresowanie i orientację swojej polityki proinwestycyjnej na szeroko pojęty sektor nowoczesnych usług biznesowych**. Jednak pomimo składanych deklaracji zainteresowania inwestycjami jedynie nieliczne miasta prowadzą w tym obszarze konkretne działania (dedykowana oferta dla sektora, bezpośredni

kontakt z firmami z sektora umożliwiający przedstawienie oferty).

- **Tarnów** znalazł się w gronie sześciu badanych miast (razem z Opolem, Elblągiem, Koszalinem, Piłą i Płockiem), które jednocześnie prowadziły politykę skierowaną na rozwój sektora nowoczesnych usług biznesowych, cieszyły się zainteresowaniem firm ponadlokalnych z tego sektora pod kątem możliwości otwarcia w nich swoich oddziałów oraz były miejscem działalności dla przynajmniej jednego inwestora z tego sektora zatrudniającego min. 50 osób.
- **Tarnów i Nowy Sącz to miasta o jednym z najwyższych wartości syntetycznego wskaźnika potencjału średnich miast dla inwestycji BPO/SSC/IT/R&D.**

Działania proinwestycyjne w dokumentach strategicznych miast

Na podstawie analizy dokumentów strategicznych 35 badanych miast pod względem ujęcia w nich działań związanych z tworzeniem dobrego klimatu dla inwestycji i przedsiębiorczości stwierdzono, że:

- największe znaczenie przypisane zostało działaniom związanym ze współpracą ponadlokalną samorządu w zakresie polityki proinwestycyjnej (34 miasta, 97%) oraz przygotowaniom terenów inwestycyjnych (29 miasta, 83%);
- najwyższa liczba przedsięwzięć proinwestycyjnych została uwzględniona w dokumentach strategicznych Opola (12). Niewiele mniej ujęto w dokumentach strategicznych Nowego Targu, Konina, Jarosława, Włocławka, Chełma, Legnicy, Nysy i Kalisza (co najmniej 7 działań). Mniej szczegółowych zadań proinwestycyjnych znalazło się w dokumentach strategicznych Krosna, Nowego Sącza, Sanoka, Tarnowa, Wałcza i Oświęcimia (co najmniej 5 działań). W pozostałych miastach zapisy odnoszące się do polityki proinwestycyjnej były szczątkowe bądź nie było ich wcale.

Przedstawiciele miast o ich potencjałach i barierach inwestycyjnych

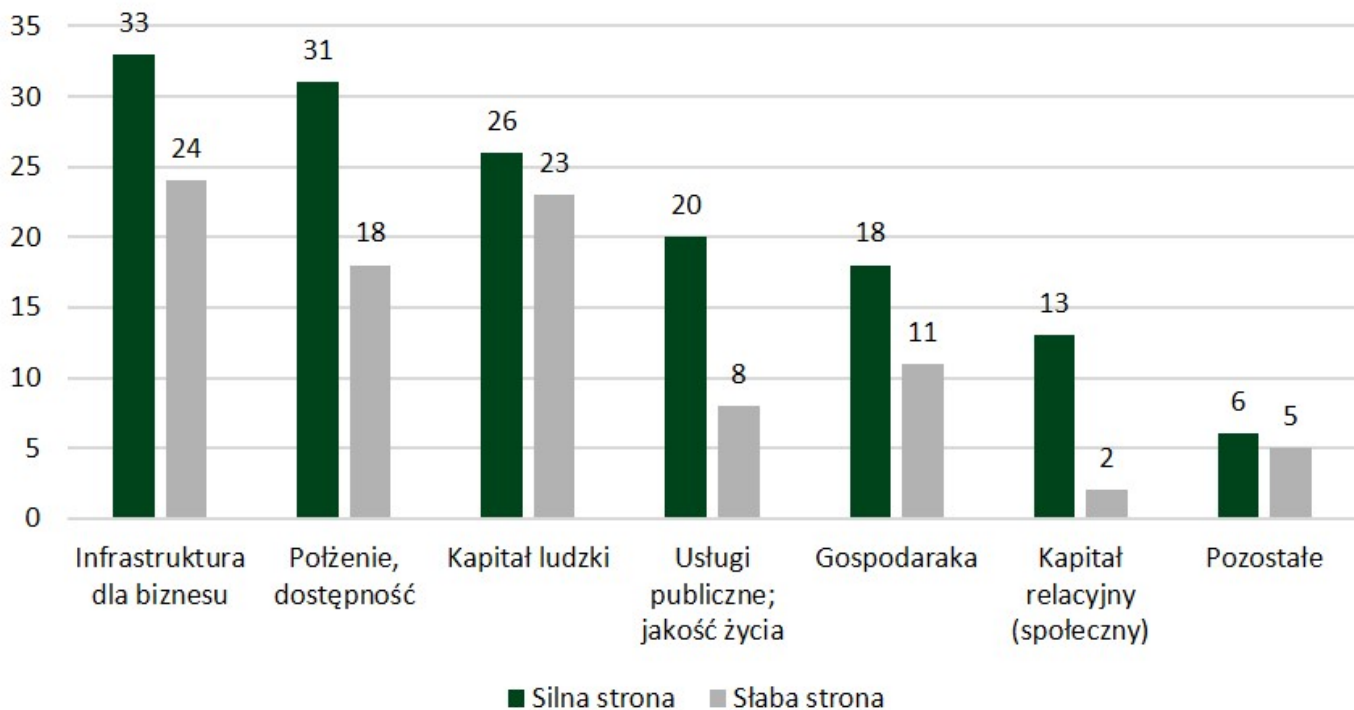
W celu identyfikacji potencjałów i barier rozwojowych miast przeprowadzono wywiady kwestionariuszowe z przedstawicielami miast zadając im następujące pytania:

- Jakie są silne strony Państwa miasta pod względem atrakcyjności inwestycyjnej?
- W czym tkwią unikalne przewagi miasta? A jakie są najważniejsze słabości?

Wyniki pokazały, że respondenci generalnie częściej wymieniali silne strony swojego

miasta, niż słabości. Interesujące jest jednak spojrzenie na rozkład silnych i słabych stron w poszczególnych kategoriach (wykres nr 1). Wynika z nich, że największa różnica między silnymi a słabymi stronami cechuje wskazania dotyczące jakości życia i usług publicznych, zaś najmniej korzystnie relacja ta przedstawia się dla cech obejmujących kapitał ludzki.

Wykres 1. Silne i słabe strony 35 miast według przedstawicieli samorządów w podziale na kategorie atrakcyjności inwestycyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportu ABSL.

Tarnów w gronie silnych innowatorów

Na podstawie analiz działalności innowacyjnej miast nakierowanej na przyciąganie nowych inwestycji stworzono typologię, której główne kryterium stanowiła „głębokość”/skala innowacji (poziom międzynarodowy/krajowy/regionalny/lokalny), różnorodność sfer, w których wprowadzono innowacje oraz ich komplementarność i systematyczność. **Na tej podstawie dokonano podziału na: liderów, silnych innowatorów, aspirujących innowatorów, umiarkowanych**

innowatorów oraz skromnych innowatorów. Tarnów wraz z Opolem, Wałbrzychem i Piłą znalazł się w gronie silnych innowatorów.

Miasto Tarnów zostało docenione za:

- innowacje systemowe: tworzenie aglomeracyjnego partnerstwa 11 gmin, łączącego siły w zakresie promocji gospodarczej, kapitału ludzkiego i wspólnych inicjatyw proinwestycyjnych;
- kompleksowe wsparcie przedsiębiorczości (infrastrukturalne, finansowe i doradcze), w tym: DESK – darmowa strefa co-workingu, inkubator przedsiębiorczości;
- wdrażanie i realizację projektów dofinansowanych ze środków UE dedykowanych firmom, które chcą rozwinąć swoją działalność eksportową – projekt Business Boost for Małopolska
- działania w obszarze smart-city i e-government: zaangażowanie w realizację projektu Centrum Usług Wspólnych dla 22 gmin subregionu tarnowskiego; pilotażowy projekt wdrożenia inteligentnych rozwiązań technologicznych dla Tarnowa w zakresie podniesienia jakości życia, zdrowia, komfortu, efektywności energetycznej;
- wdrożenie kompleksowego systemu obsługi inwestora;
- dobrze funkcjonującą współpracę na linii samorząd-uczelnie-biznes.

Tarnów i Nowy Sącz w gronie miast z najwyższym syntetycznym wskaźnikiem potencjału średnich miast dla inwestycji BPO/SSC/IT/R&D

Wskaźnik potencjału inwestycyjnego został obliczony na podstawie przypisania konkretnych wag do następujących elementów składowych:

- wskaźnika kapitału ludzkiego (waga 35%),
- wskaźnika polityki proinwestycyjnej (waga 15%),
- wskaźnika infrastruktury dla sektora (waga 15%),
- wskaźnika dostępności transportowej (waga 15%),
- wskaźnika zatrudnienia w sektorze (waga 10%),
- wskaźnika poziomu i jakości życia (waga 5%),
- wskaźnika współpracy uczelni z biznesem (waga 4%),
- wskaźnika poziomu wynagrodzeń (waga 1%).

Każde z analizowanych w raporcie miast mogło otrzymać od 1 do 100 pkt.

Grafika 1. Miasta o najwyższej wartości syntetycznego wskaźnika potencjału miast średnich dla inwestycji BPO/SSC/IT/R&D

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportu ABSL.

Wybrane wnioski i rekomendacje

Wnioski

- **Zróżnicowanie jakości kapitału ludzkiego w poszczególnych miastach oraz ich obszarach oddziaływania jest silne.** Na taką sytuację wpływ mają m.in. zróżnicowane aspiracje edukacyjne, które są wynikiem długoterminowych procesów demograficznych i społeczno-kulturowych. Wśród szczególnych wyzwań można wymienić niedopasowanie strukturalne między wykształconą lokalnie kulturą pracy i związanymi z nią nawykami a wymaganiami sektora nowoczesnych usług biznesowych.
- Szanse na rozwój sektora nowoczesnych usług biznesowych w badanych miastach są silnie zróżnicowane. **Niektóre z badanych miast średnich (w szczególności najwyżej ocenione 10 ośrodków) charakteryzują się co najmniej ponadprzeciętnym potencjałem inwestycyjnym dla centrów**

BPO, SSC, IT, R&D i mogą stać się trwałym elementem ekosystemu sektora nowoczesnych usług biznesowych w Polsce.

- Jedną z kluczowych barier o charakterze „miękkim” jest wizerunek miast średnich jako mało atrakcyjnych rynków pracy, jak też mało prestiżowej lokalizacji dla firm z sektora.
- Głównymi przewagami miast średnich dla sektora nowoczesnych usług biznesowych są: niższe koszty prowadzenia działalności (przede wszystkim koszt wynajmu powierzchni biurowej oraz oczekiwania płacowe pracowników) oraz niższa rotacja kadry.

Rekomendacje dla samorządów lokalnych i regionalnych

- Dalsza profesjonalizacja polityki proinwestycyjnej w miastach.
- Wzmacnianie działań na rzecz integracji obszarów funkcjonalnych a nie tylko miast, wspieranie i budowa platformy współpracy z otoczeniem miasta.
- Stworzenie dedykowanej oferty inwestycyjnej zawierającej informacje o dostępności zasobów kluczowych.
- Wzmocnienie istniejącego przekazu dla inwestorów (m.in. poprzez profesjonalizację aktualnej oferty).
- Wzmacnianie powiązań w ramach triady samorząd-uczelnie-biznes, m.in. poprzez włączanie uczelni w politykę proinwestycyjną.
- Aktywny networking m.in. poprzez dedykowane konferencje i spotkania biznesowe dla samorządów i uczelni z firmami z sektora we współpracy z stowarzyszeniami firm.
- Stworzenie profilu absolwenta dla BPO/SSC/IT/ R&D zawierającego informacje o kluczowych kompetencji i umiejętnościach dla sektora.
- Działania na rzecz pozyskiwania, monitorowania i udostępniania istotnych dla procesu planowania i zarządzania danych (m.in. w formule open data).

[Więcej w raporcie *Potencjał miast średnich w Polsce dla lokalizacji inwestycji BPO/SSC/IT/R&D.*](#)